

Ekologické zemědělství a trh s biopotravinami v datech

Ing. Jana Hlaváčková

Ing. Jana Macháčková

Ing. Zuzana Fuksová, Ph.D.

ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

Úvod do souvislostí českého bio sektoru

17,5 %

Zemědělská půda v
ekologickém režimu

1,9 %

Podíl biopotravin na celkové
spotřebě

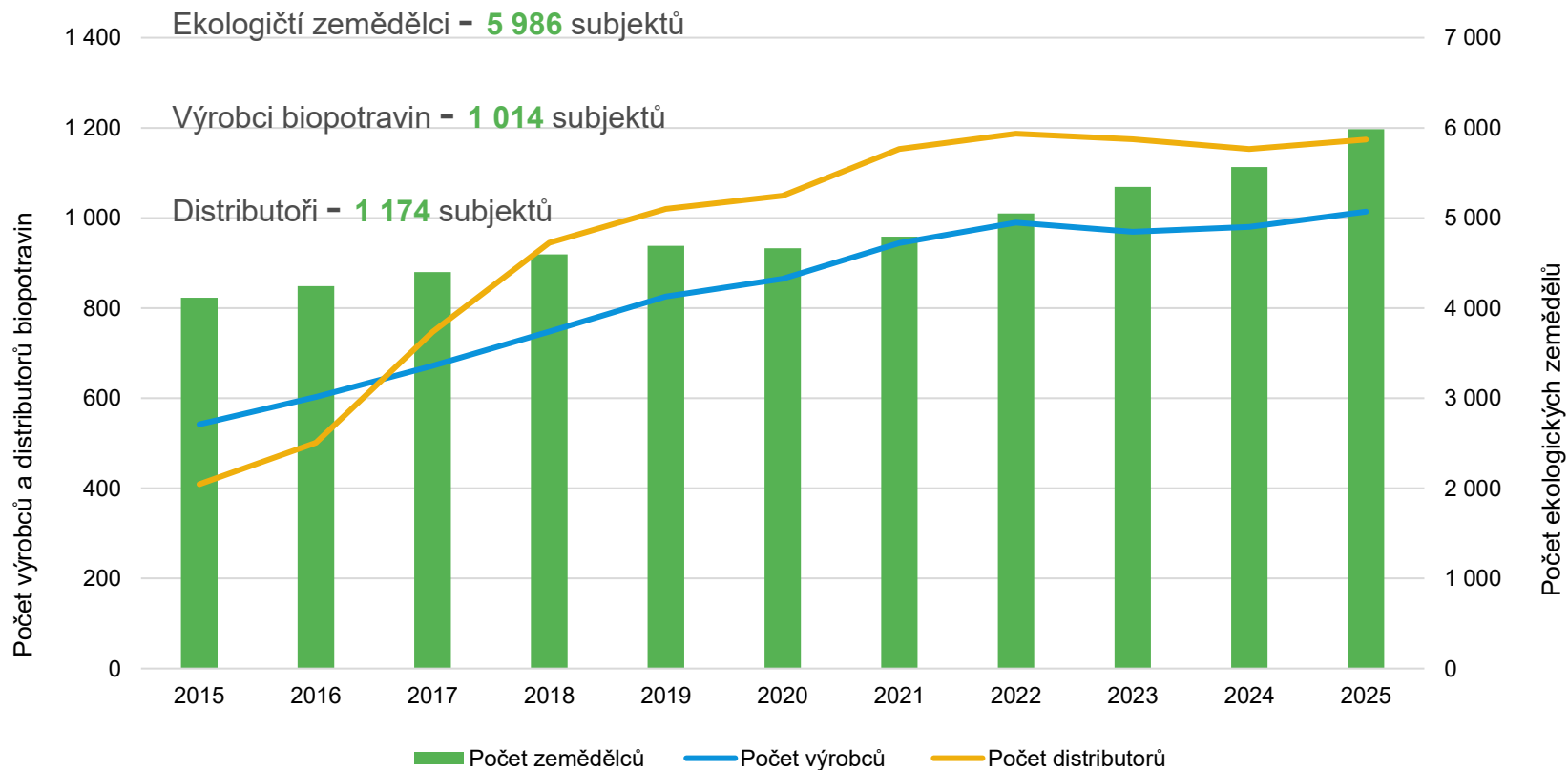
„Dotujeme plochy, ale ne produkci“

„Ekologické zemědělství je neefektivní“

„Máme hodně ekologické půdy, ale málo biopotravin“

Odráží tato dvě známá čísla celou realitu?

Počet subjektů

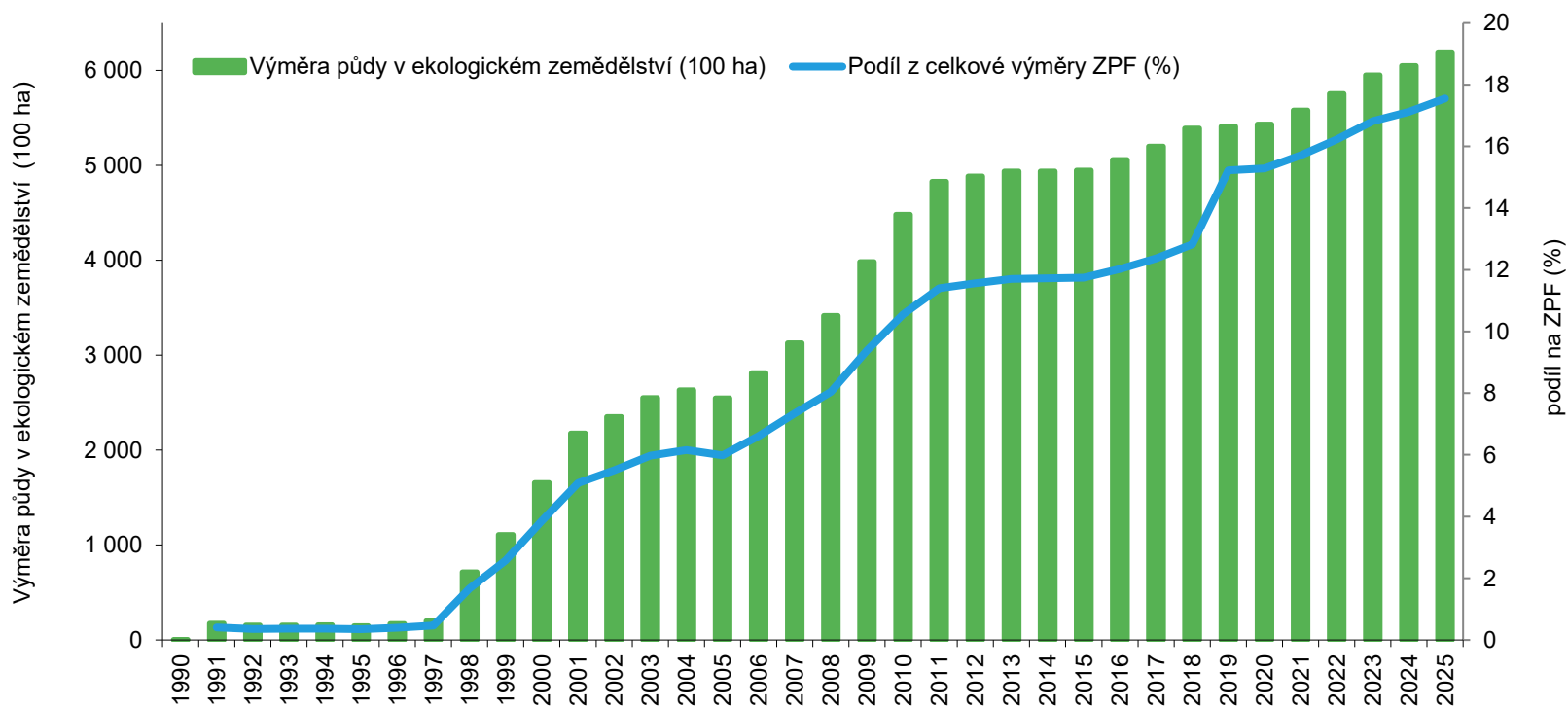
Zdroj: Statistická šetření ekologického zemědělství ÚZEI

Roste nejen počet zemědělců, ale také navazující zpracovatelský a distribuční řetězec

Vývoj ekologického zemědělství

➤ Ekologicky obhospodařované plochy: 619 tis. ha - meziroční nárůst o 14,6 tis. ha

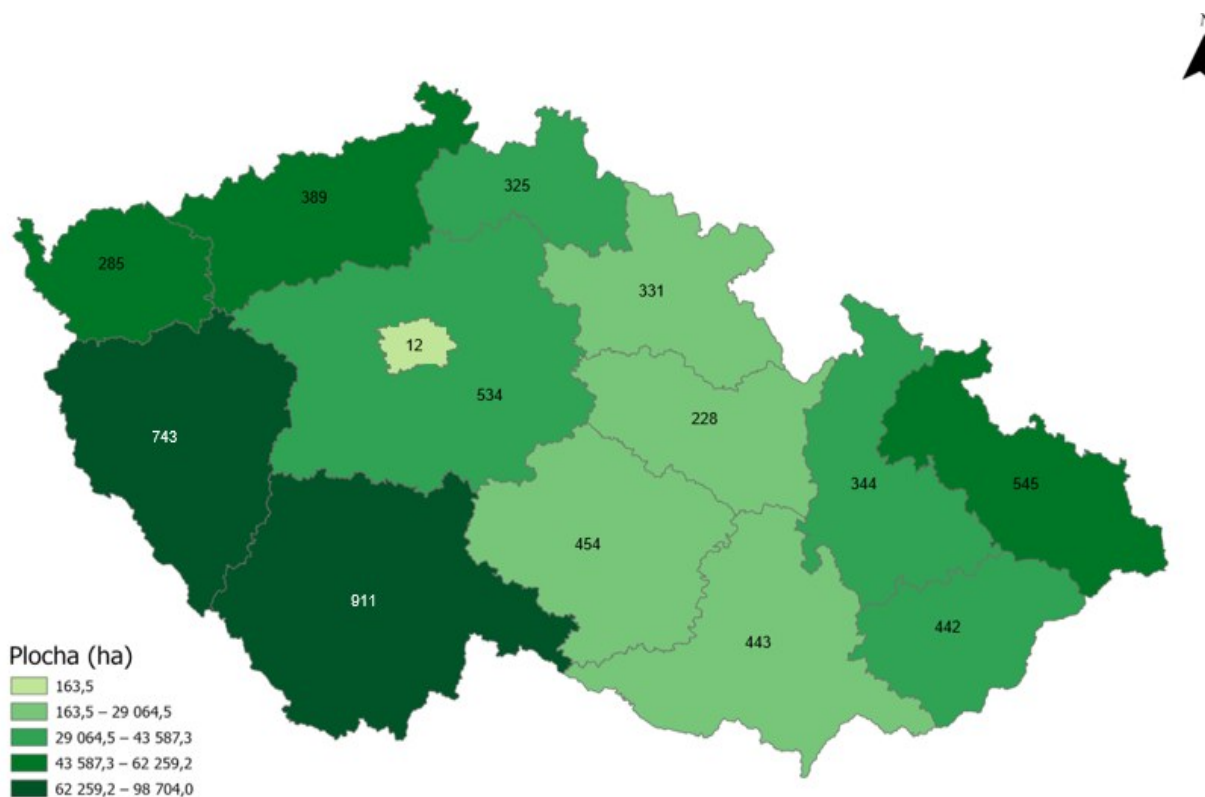
Každý 6. ha zemědělské půdy v ČR je dnes obhospodařován ekologicky

Zdroj: Statistická šetření ekologického zemědělství ÚZEI

Regionální rozložení

- Největší podíl ekologicky obhospodařovaných ploch vykazují příhraniční oblasti
- Největší ekologickou výměru i nejvyšší koncentraci farem vykazuje Jihočeský kraj

Zdroj: Statistická šetření ekologického zemědělství ÚZEI

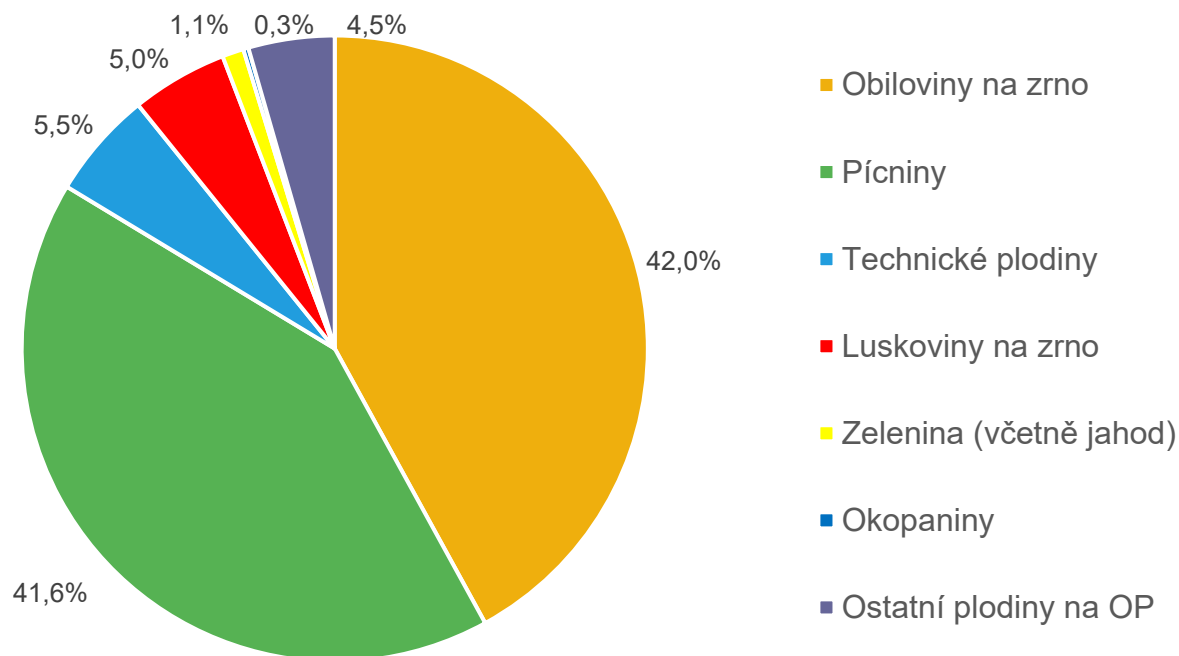
Struktura půdního fondu

Užití půdy	Výměra EZ + PO (ha)	Podíl (%)
Trvalé travní porosty	487 633	78,7
Orná půda	125 604	20,3
Trvalé kultury	5 631	0,9
Ostatní plochy	523	0,1
Celková plocha	619 421	100

Převaha trvalých travních porostů v ekologickém zemědělství ovlivňuje podobu ekologické produkce i nabídku biopotravin na českém trhu.

Struktura plodin na orné půdě

- Převážná dominance obilnin a píce tvoří přes 83 % ploch
- Významná část produkce vstupuje do živočišné výroby

Zdroj: Statistická šetření ekologického zemědělství ÚZEI

ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

Spolupráce v rámci ÚZEI

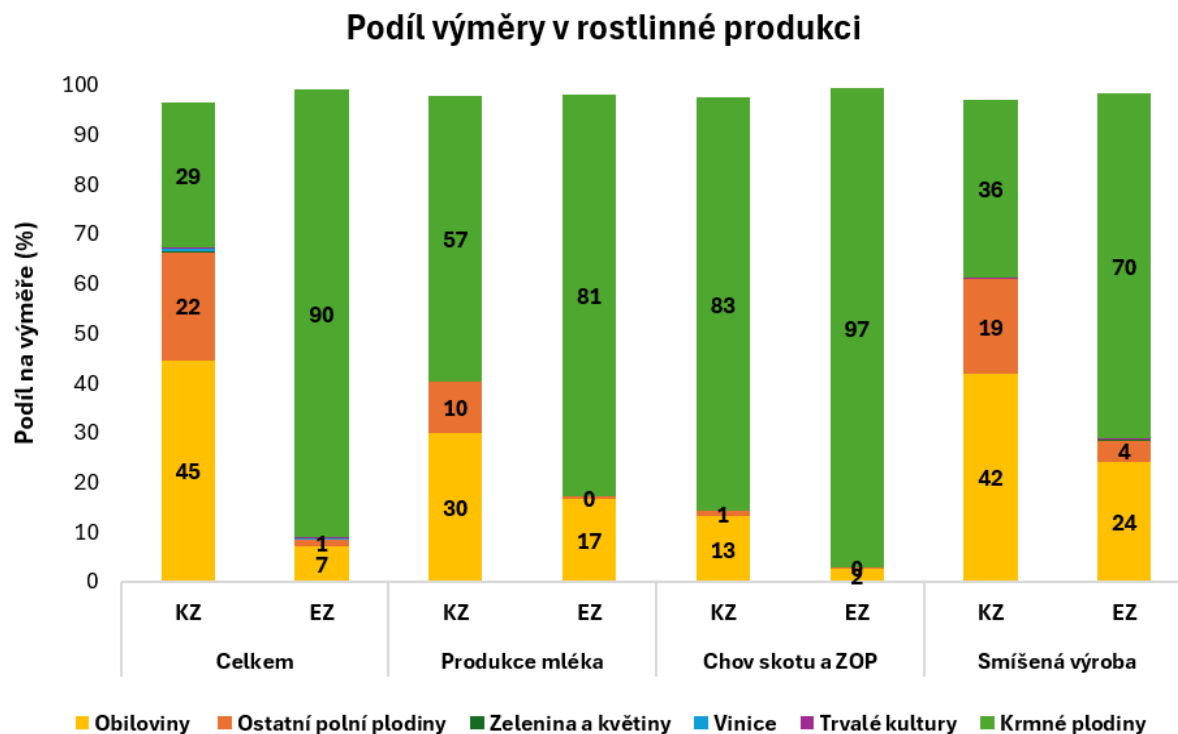
- Statistická šetření EZ v ČR - produkce a využití, trh s bioprodukty
- FADN/FSDN - jediný zdroj informací v ČR o cenách a ekonomice EZ
- FADN/FSDN zaměřeno pouze na komerční zemědělské prvovýrobce, nejsou informace o trhu/uplatnění na trhu

FADN – Zemědělská účetní datová síť

- **Jednotná metodika** ve všech státech Evropské unie
- Produkční a ekonomické údaje
- Podklad pro analýzy, nastavování zemědělské politiky
- Přejít na **FSDN – Datová síť pro udržitelnost zemědělských podniků**
- Rozšíření o hlubší ekonomické, environmentální a sociální ukazatele
- Výběrový soubor – výrobní zaměření, ekonomická velikost, lokalita
- Od roku 2011 sledováno ekologické zemědělství
- Možnost porovnání konvenčních a ekologických podniků

Porovnání ekologické a konvenční produkce – rostlinná výroba

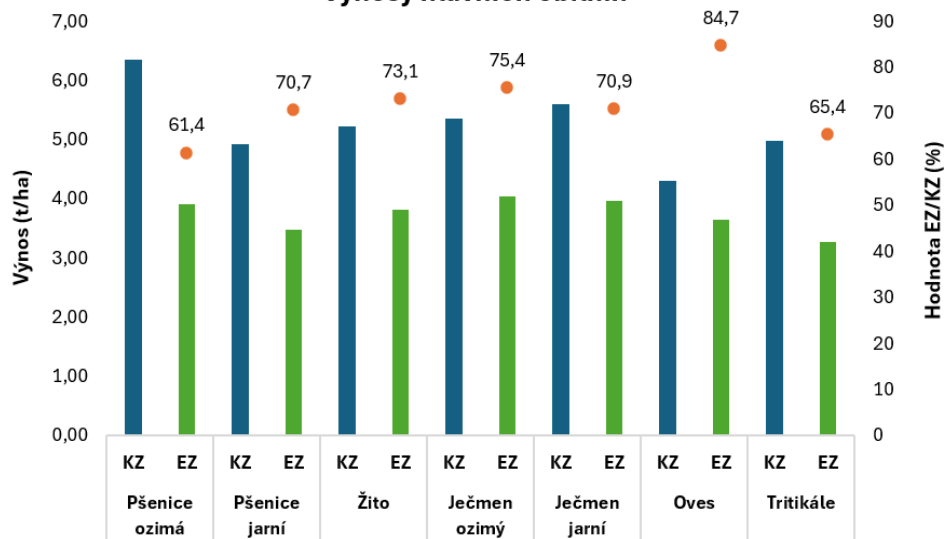
- Dominantní zaměření - Chov skotu a zvířat zkrmujiících objemnou pící (68%)
- Smíšená výroba (13 %)
- Produkce mléka (12 %)
- Trvalé kultury (4 %)
- Polní výroba (3 %)

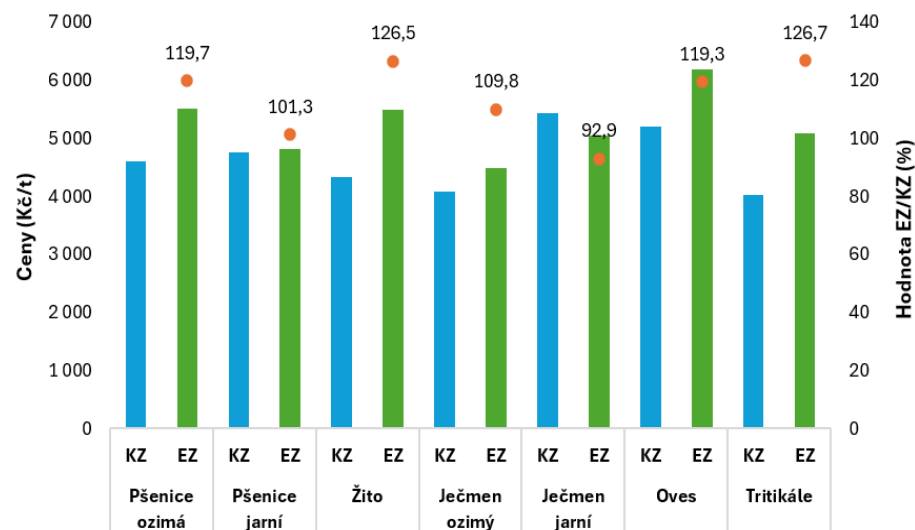
Zdroj: Šetření FADN 2024

Výnosy a ceny hlavních plodin

Výnosy hlavních obilnin

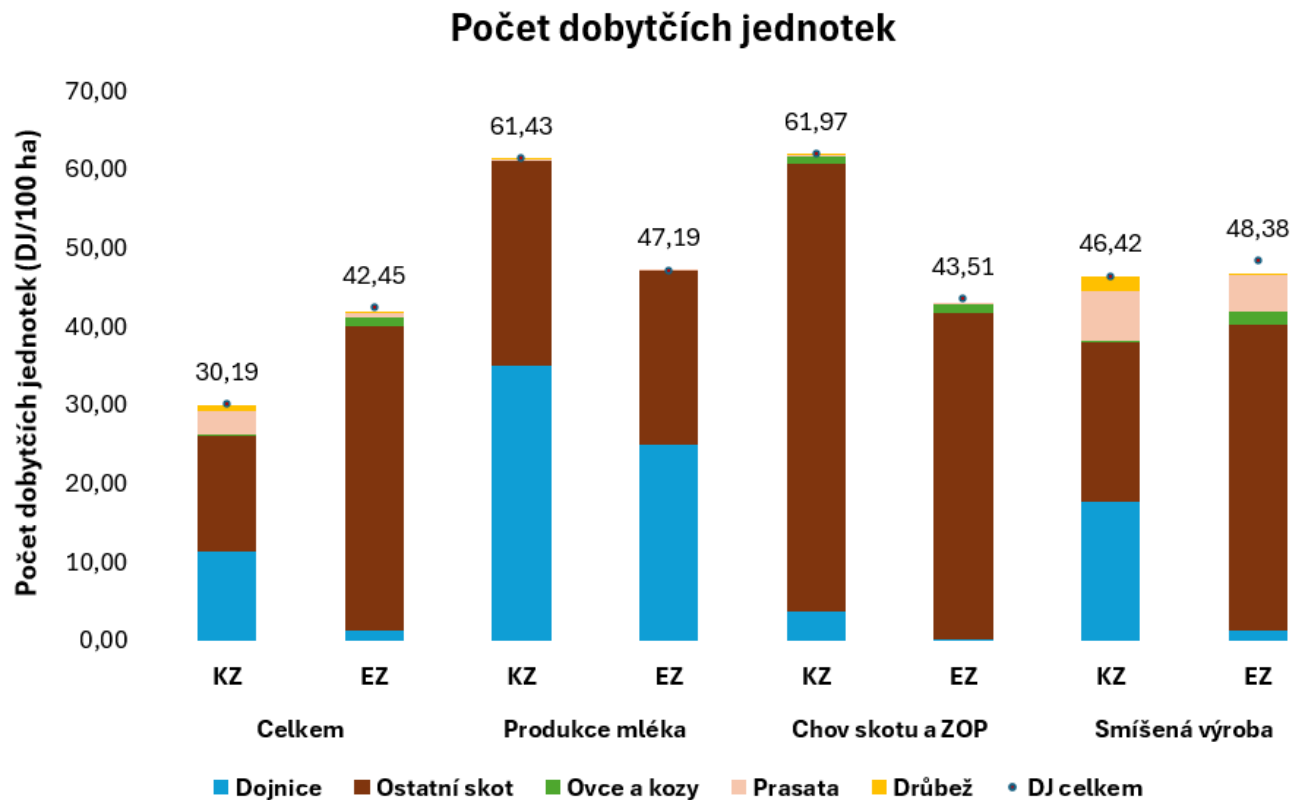

Ceny hlavních obilnin

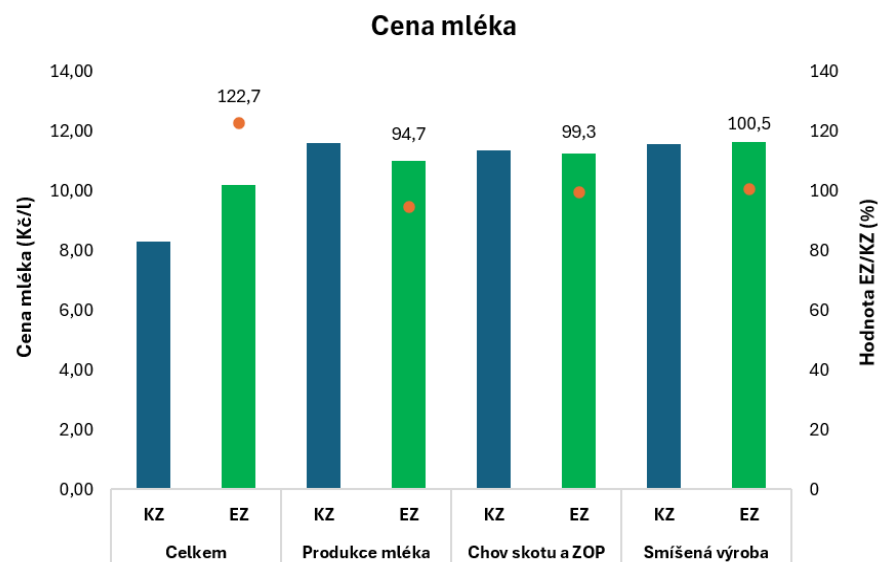
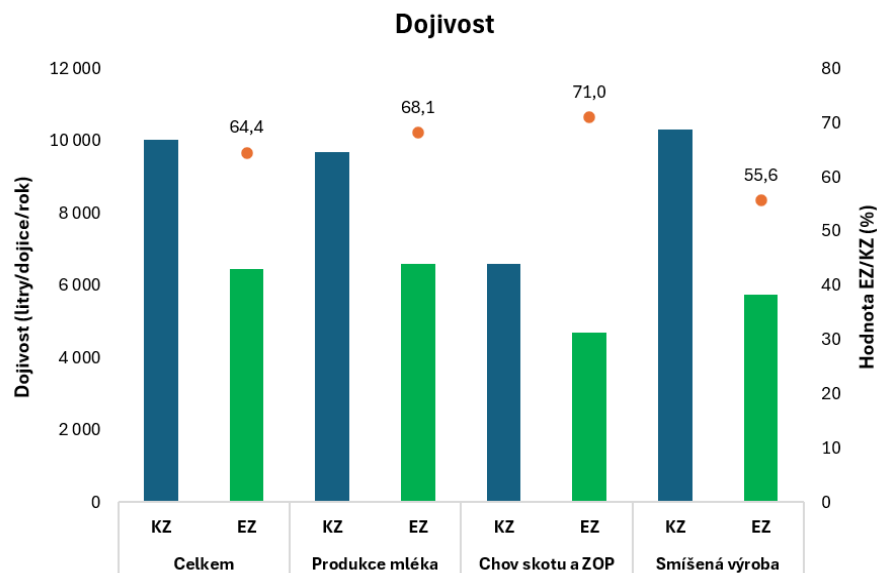
Zdroj: Šetření FADN 2024

Porovnání ekologické a konvenční produkce – živočišná výroba

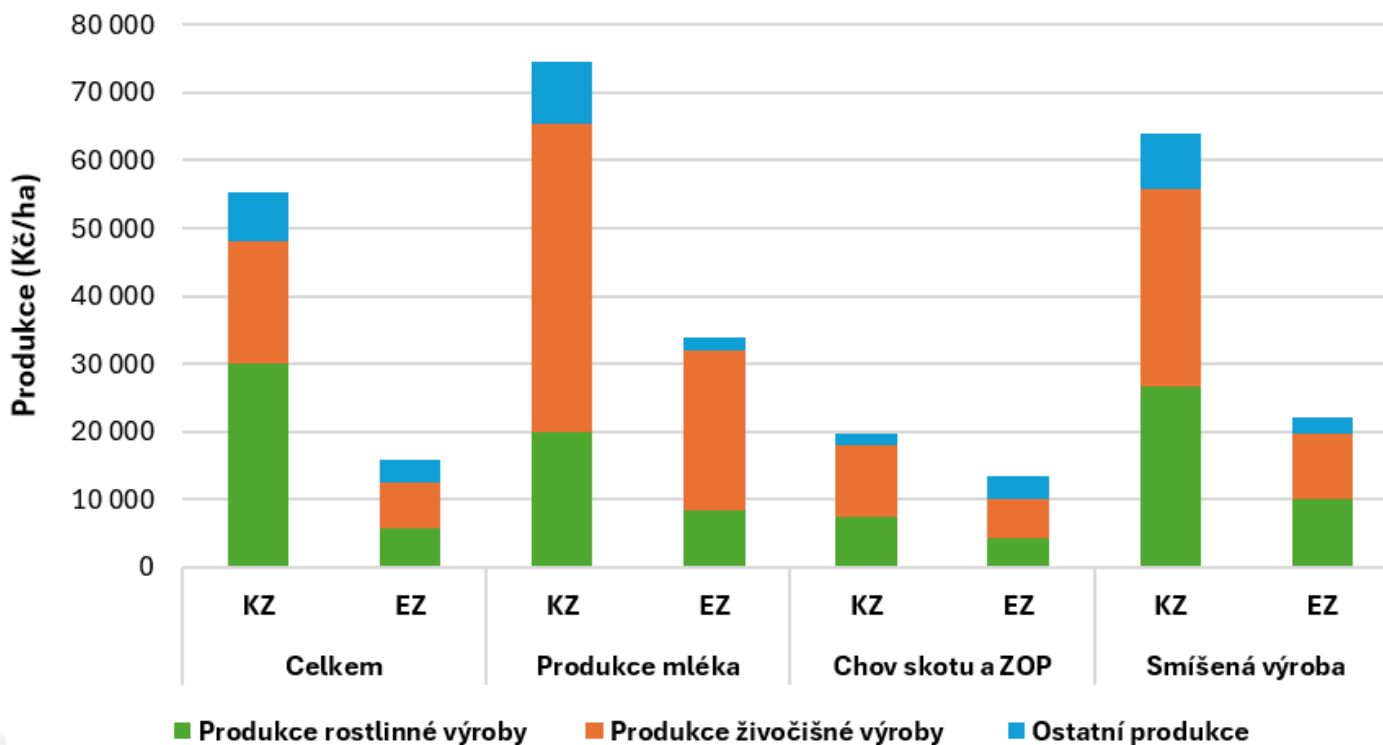
Zdroj: Šetření FADN 2024

Užitkovost a cena mléka

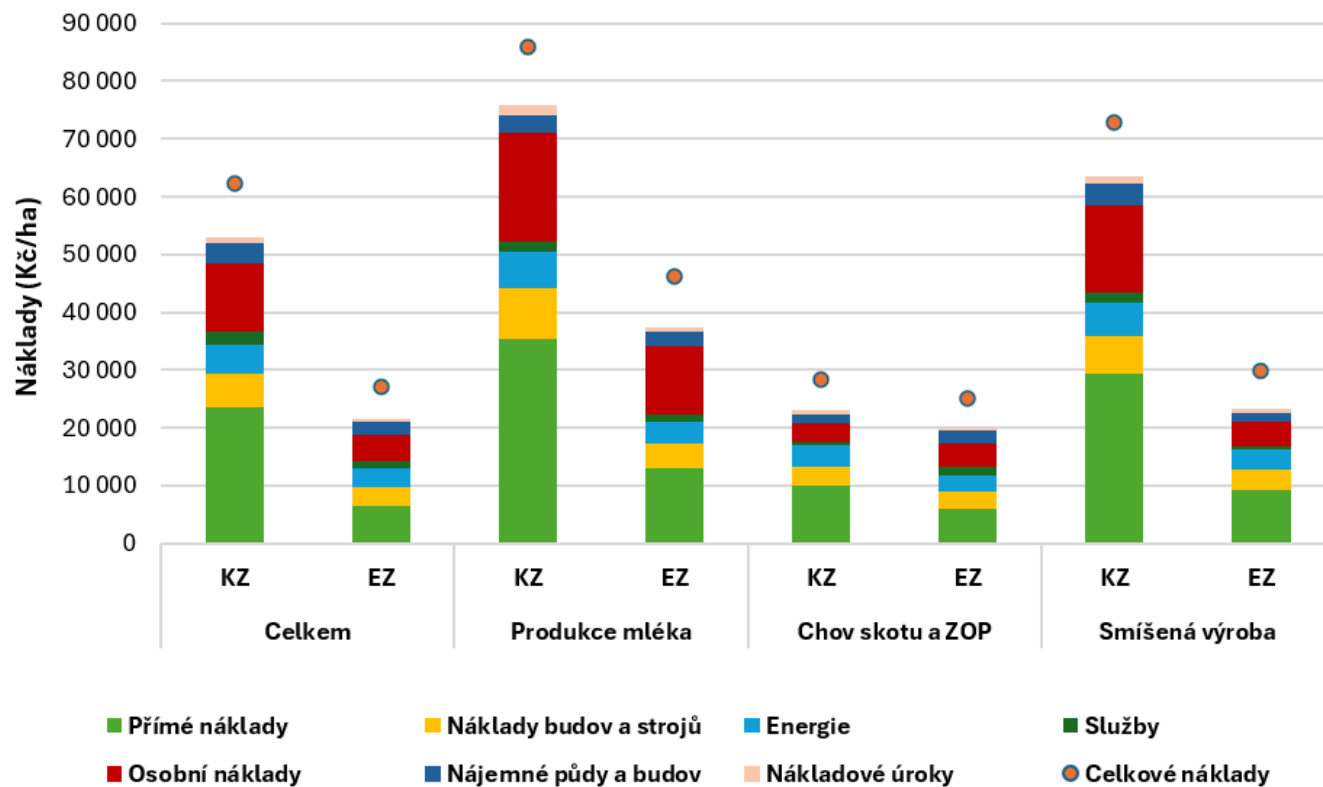
Zdroj: Šetření FADN 2024

Celková produkce

Zdroj: Šetření FADN 2024

Náklady

Zdroj: Šetření FADN 2024

Produkce a náklady živočišné výroby

➤ **Produkce ŽV celkem:**

Hovězí + mléko

Ovce a kozy + mléko

Vepřové

Drůbež + vejce

Ostatní

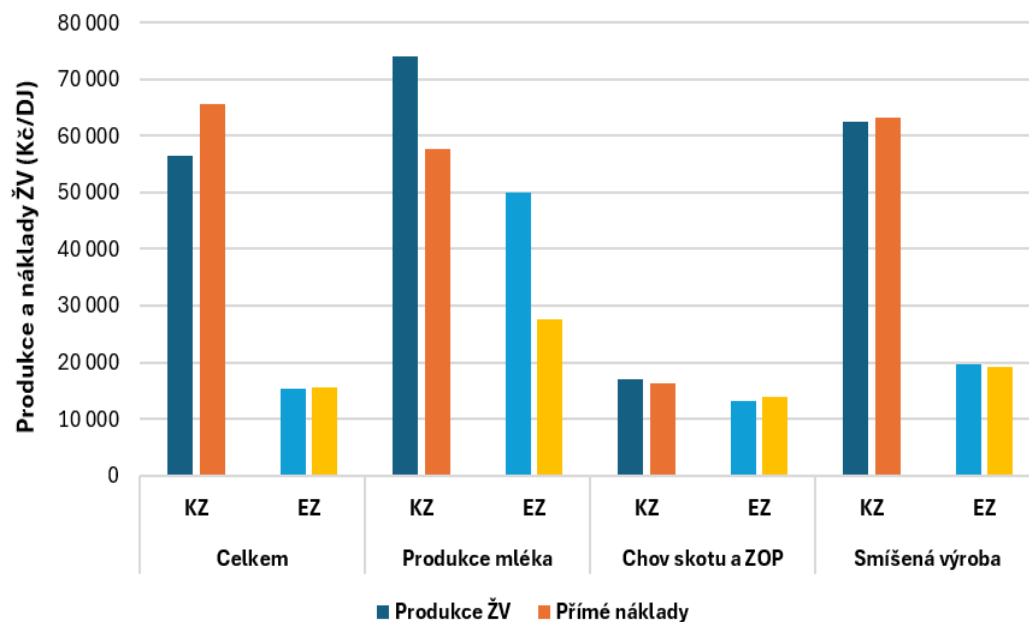
➤ **Přímé náklady:**

Krmiva nakupovaná

Krmiva vlastní

Ostatní přímé náklady ŽV

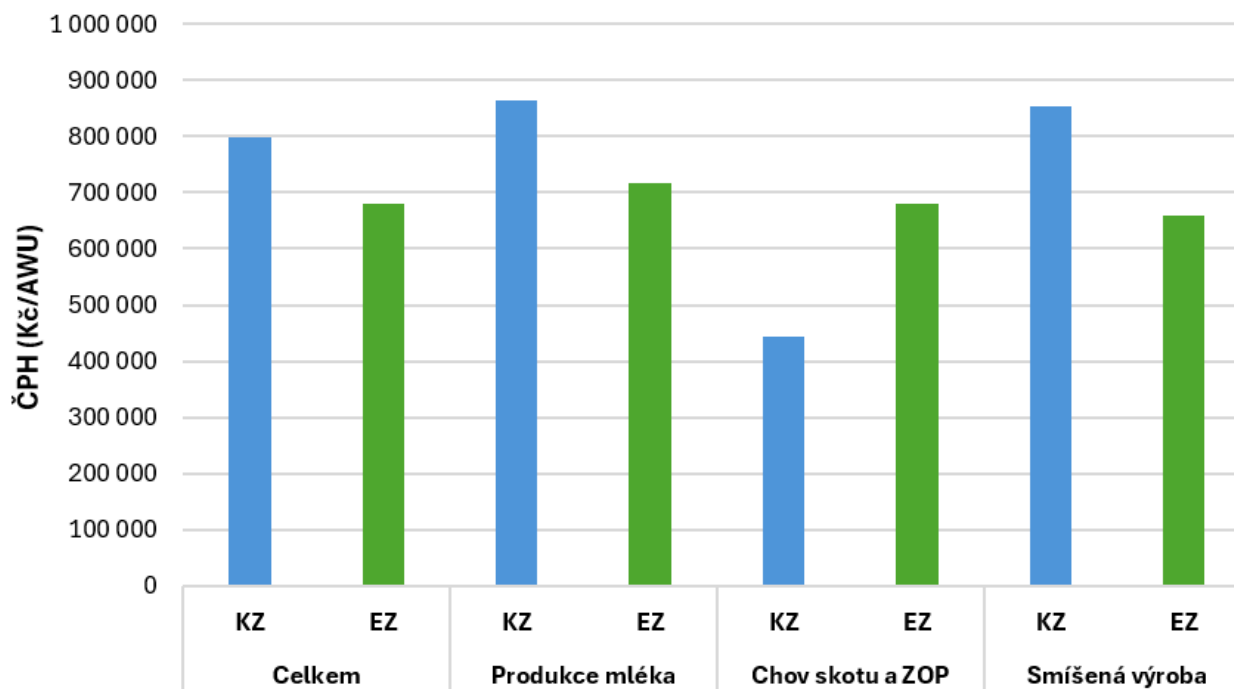
Specifické náklady zpracování ŽV

Zdroj: Šetření FADN 2024

Ekonomika podniků

Čistá přidaná hodnota na pracovní jednotku

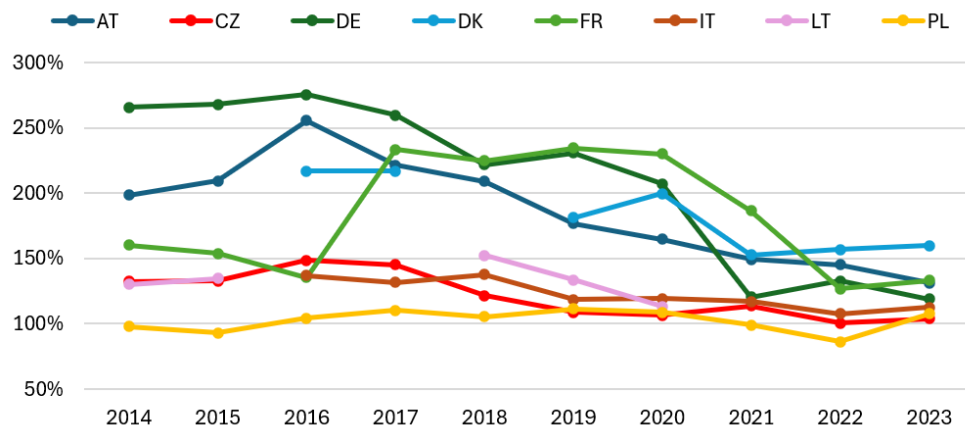

Roční pracovní jednotka (AWU) = 2 000 hodin práce/rok

Zdroj: Šetření FADN 2024

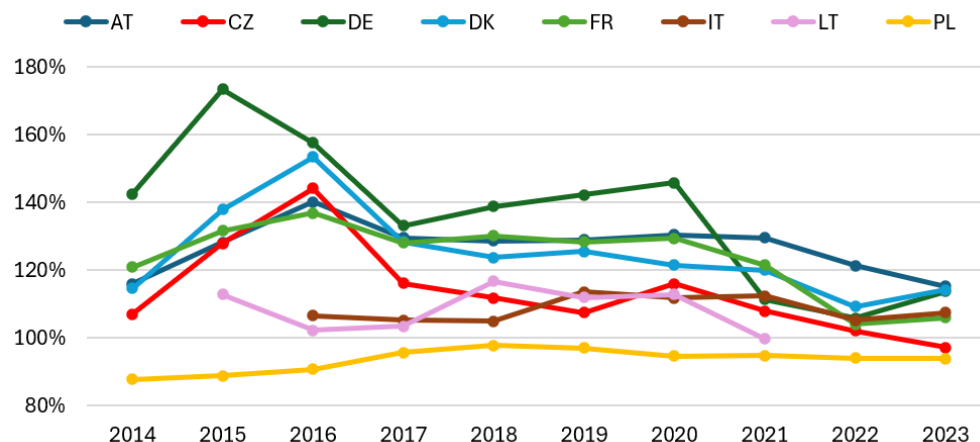
Podíl cen ekologické a konvenční produkce ve vybraných státech EU

Pšenice

Zdroj: Šetření FADN EU 2023

Mléko

Velikost trhu s biopotravinami v roce 2024

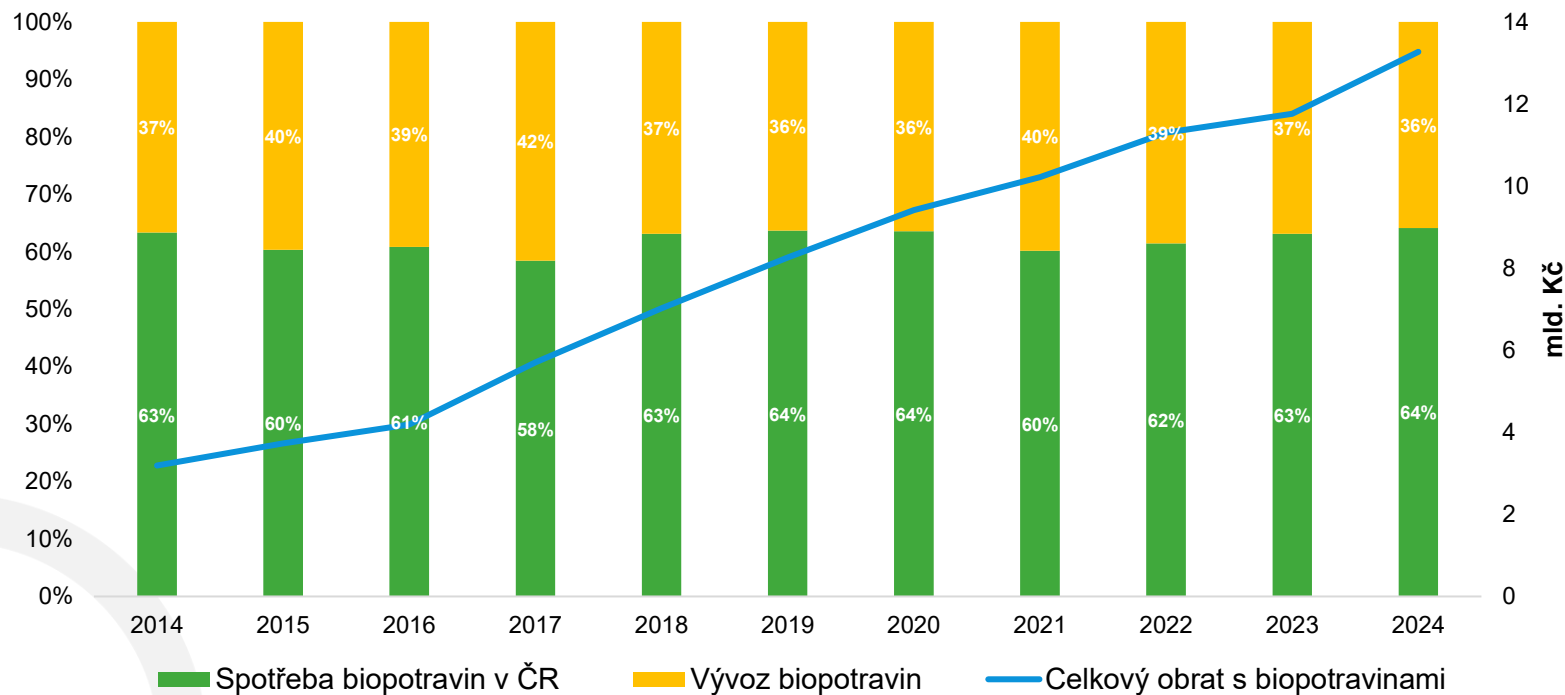
- **Celkový obrat** s biopotravinami činil v roce **2024** přibližně **13 270 mil. Kč**.
- **Podíl biopotravin** na celkové spotřebě potravin a nápojů dosáhl úrovně **1,9 %**
- **Průměrná spotřeba** vyjádřená v nominálních cenách vzrostla na **780 Kč ob./rok**

Nakolik tuto poptávku uspokojuje domácí produkce?

A kolik biopotravin je dováženo ze zahraničí?

Vývoj a struktura trhu

- Celkový obrat trhu roste, ale podíl vývozu a domácí spotřeby zůstává stabilní
- Domácí spotřeba dlouhodobě tvoří většinu trhu **60 – 65 %**
- Vývoz zaujímá zbývajících **35 – 40 %** trhu

Zdroj: Statistická šetření ekologického zemědělství ÚZEI

Původ potravin na českém trhu

> 70 %

Dovoz ze zahraničí

< 30 %

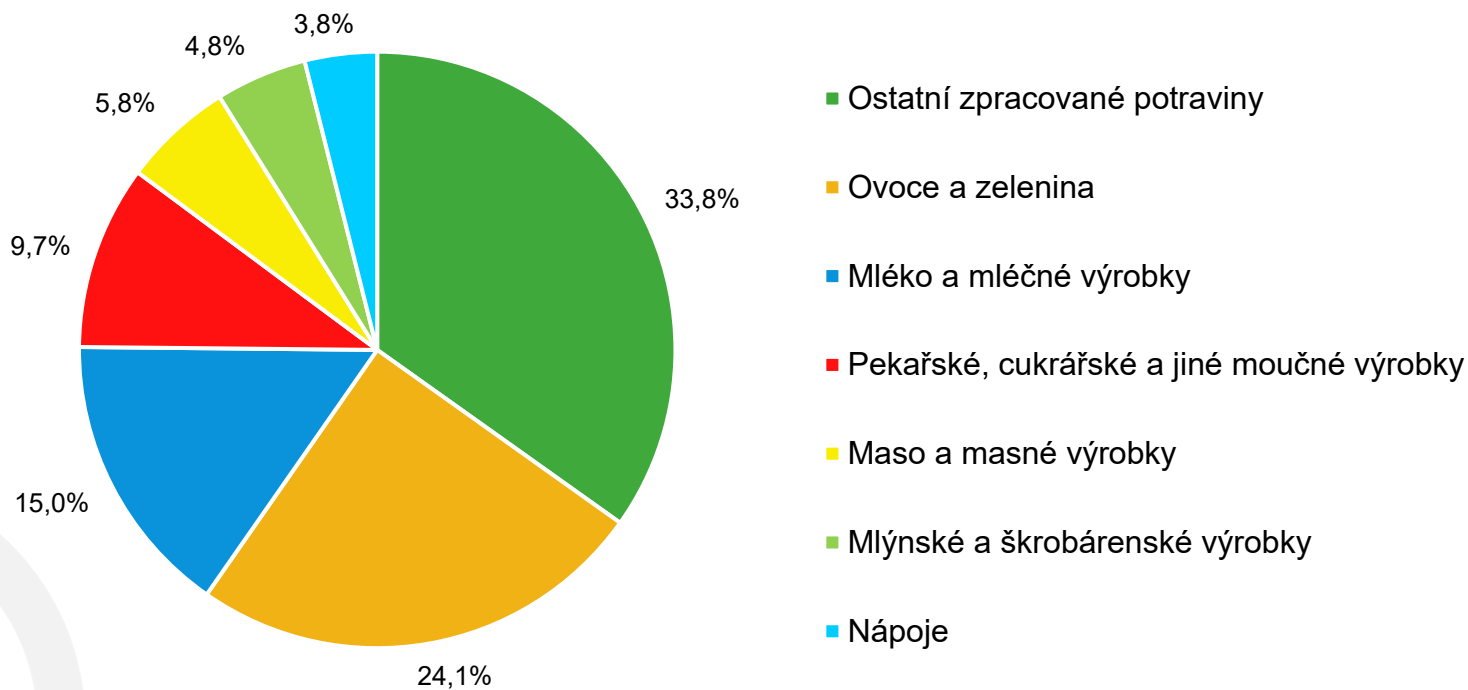
Domácí produkce

Významná příležitost pro rozvoj českého bio sektoru

Hlavní kategorie biopotravin v roce 2024

- Struktura hlavních biopotravin je dlouhodobě stabilní
- Biopotraviny tvoří úzký segment specializovaných kategorií
- Postupně se stávají součástí běžného nákupu českých domácností

Zdroj: Statistická šetření ekologického zemědělství ÚZEI

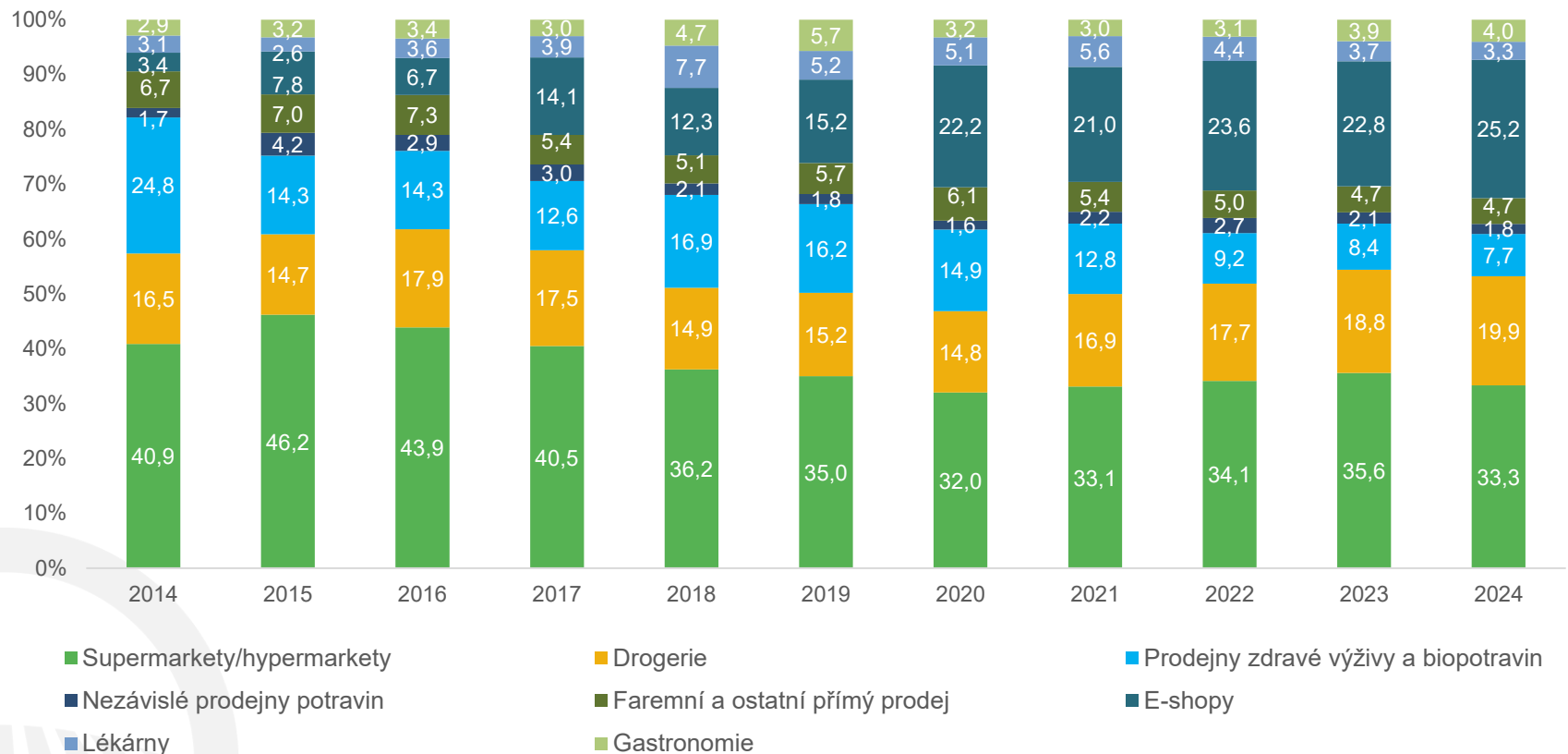

ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

Distribuční kanály

- Biopotraviny se postupně přesouvají ze specializovaných obchodů
- Lidé nejvíce nakupují biopotraviny v maloobchocech, e-shopech a drogeriích

Zdroj: Statistická šetření ekologického zemědělství ÚZEI

Děkujeme za pozornost

ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

